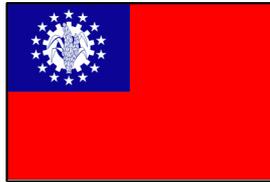

ข้อมูลพื้นฐาน สหภาพพม่า (Union of Myanmar)

เดิมชาวตะวันตกเรียกประเทศนี้ว่า Burma จนกระทั่งเมื่อปี พ.ศ. 2532 สหภาพพม่าได้เปลี่ยนชื่อประเทศเป็น Myanmar ชื่อใหม่นี้เป็นที่ยอมรับจากองค์การสหประชาชาติ แต่สหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรไม่ยอมรับการเปลี่ยนชื่อนี้ เนื่องจากไม่ยอมรับรัฐบาลทหารที่เป็นผู้เปลี่ยนชื่อ ปัจจุบันหลายคนใช้คำว่า Myanmar ซึ่งมาจากชื่อประเทศในภาษาพม่าว่า Myanma Naingngandaw คำว่าพม่า (เมียนมาร์) เป็นการทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า Myanmar แต่คนพม่าเรียกชื่อเขาเองว่า มยะหฺมา

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ที่ตั้ง : ตอนบนสุดของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศไทย ระหว่าง ละติจูดที่ $09^{\circ} 32' N$ และ $28^{\circ} 31' N$

- ลองติจูด 92° 10' E และ 101° 11' E
- อาณาเขต : ทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับจีน (แคว้นทิเบตและยูนนาน) เป็นที่ราบสูงชัน
- : ทิศตะวันออกติดกับ สปป.ลาวและไทย มีทิวเขาตะนาวศรีกั้นระหว่างไทย กับสหภาพพม่า
- : ทิศใต้ติดกับทะเลอันดามัน
- : ทิศตะวันตกและทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับอินเดีย บังกลาเทศและอ่าวเบงกอล มีเทือกเขาปัดไก้กั้นระหว่างสหภาพพม่ากับอินเดีย
- : มีพรมแดนติดกับจีน 2,185 กม. สปป.ลาว 235 กม. ไทย 2,401 กม. อินเดีย 1,463 กม. และบังกลาเทศ 193 กม.
- : จังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับสหภาพพม่ามี 10 จังหวัด คือ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และระนอง
- พื้นที่ : 678,500 ตร.กม. (พื้นดิน 657,740 ตร.กม. พื้นน้ำ 20,760 ตร.กม.) ประมาณ 1.3 เท่าของไทย
- ชายฝั่งทะเล : 1,930 กม.
- ภูมิประเทศ : ทางตอนเหนือ ตะวันออกและตะวันตกของประเทศถูกล้อมรอบด้วยเทือกเขา พื้นที่ราว 50% ของพื้นที่ทั้งหมดเป็นภูเขาปกคลุมด้วยป่าไม้ ส่วนตอนกลาง เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำอิรวดี (Irrawaddy/Ayeyarwady) จินตวิน (Chindwin) และ สะโตง (Sittaung) ซึ่งเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยของประชากรส่วนใหญ่
- : ส่วนที่ยาวที่สุด จากตอนเหนือของรัฐคะฉิ่นถึงตอนใต้ของรัฐตะนาวศรี ยาว ประมาณ 2,090 กม.
- : ส่วนที่กว้างที่สุดจากทิศตะวันออกของรัฐฉานไปถึงทิศตะวันตกของรัฐฉิ่น กว้างประมาณ 1,127 กม.
- : ส่วนที่แคบที่สุดอยู่ระหว่างเมืองเยกกับด่านเจดีย์สามองค์ กว้างประมาณ 40 กม.
- : จุดต่ำสุด ทะเลอันดามัน 0 เมตร
- : จุดสูงสุด Hkakabo Razi 5,881 เมตร
- : เทือกเขาสำคัญ 3 แห่ง คั่นกลางประเทศ คือ เทือกเขาอาระกัน เทือกเขาพะโค และที่ราบสูงชัน
- : แม่น้ำสำคัญ 3 สาย คือ อิรวดี สะโตง และแม่น้ำสาละวิน

- ภูมิอากาศ : มรสุมเขตร้อน
- ด้านหน้าเทือกเขาอาระกัน ฝนตกชุกมาก
- ภาคกลางตอนบนแห้งแล้งมาก เพราะมีภูเขาทั้งกำบังลม
- ภาคกลางตอนล่าง เป็นดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำขนาดใหญ่ ปลูกข้าวเจ้า ปลูกข้าวเจ้า ปลูก
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศค่อนข้างเย็น และค่อนข้างแห้งแล้ง
- : มี 3 ฤดู คือ
- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ มี.ค.-พ.ค. อากาศร้อนจัดจนเกือบจะไม่มีฝนเลย เขตที่แห้งแล้ง คือ ตอนกลางของประเทศ
 - ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ มิ.ย.-ต.ค. ฝนจะเริ่มตกปลายเดือน พ.ค. และจะตกชุกเมื่อมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศ
 - ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ปลาย ต.ค.-ก.พ. จะหนาวจัดในเดือน ธ.ค. และ ม.ค. สำหรับเดือน พ.ย. เป็นเดือนที่มีอากาศเย็นสบายทั่วประเทศ

1.2 ประชากร

จำนวนประชากร : 47.4 ล้านคน (ก.ค. 50)

ความหนาแน่น : 75 คน/ตร.กม.

อัตราการเพิ่มประชากร : 0.8% (ปี 2550)

โครงสร้างอายุ :

ประชากรช่วงอายุ 0-14 ปี มีร้อยละ	26.1 (ชาย 6.3 ล้านคน หญิง 6.1 ล้านคน)
ประชากรช่วงอายุ 15-64 ปี มีร้อยละ	68.6 (ชาย 16.1 ล้านคน หญิง 16.4 ล้านคน)
ประชากรช่วงอายุ 65 ปีขึ้นไปมีร้อยละ	5.3 (ชาย 1.1 ล้านคน หญิง 1.4 ล้านคน)

อายุเฉลี่ย : 62.5 ปี

เชื้อชาติ : มีเผ่าพันธุ์ 135 เผ่าพันธุ์ ประกอบด้วยเชื้อชาติหลักๆ 8 กลุ่ม คือ พม่า (ร้อยละ 68) ไทยใหญ่ (ร้อยละ 8) กะเหรี่ยง (ร้อยละ 7) ยะไข่ (ร้อยละ 4) จีน (ร้อยละ 3) มอญ (ร้อยละ 2) อินเดีย (ร้อยละ 2)

ศาสนา : ศาสนาพุทธนิกายเถรวาท หรือหินยาน (Theravada Buddhism) 90%
ศาสนาคริสต์ 4% ศาสนาอิสลาม 3%
ศาสนาฮินดู 0.7% นับถือผีไสยศาสตร์ 2.3%

ภาษา : ร้อยละ 85 ใช้ภาษาพม่า นอกนั้นร้อยละ 15 พูดภาษากระเหรี่ยง มอญ จีนกลาง
ภาษาราชการคือภาษาพม่า ภาษาที่ใช้ติดต่อธุรกิจและการค้า คือ ภาษาพม่าและ
ภาษาอังกฤษ

อัตราส่วนประชากรที่รู้หนังสือ : 89.9%

แรงงาน : 29.3 ล้านคน
: กระจายอยู่ใน ภาคเกษตรกรรม 70% ภาคอุตสาหกรรม 7%
ภาคบริการ 23% (2544)

อัตราการว่างงาน : 5.2%

1.3 ข้อมูลทั่วไปอื่นๆ

ผู้นำประเทศ : พลเอกอาวุโส ตาน ช่วย (Senior General Than Shwe) ประธานของ SPDC
(ตั้งแต่วันที่ 23 เม.ย. 2535)

นายกรัฐมนตรี : พลโท เต็ง เซ็ง (Lt.Gen. Thein Sein) (ตั้งแต่วันที่ 24 ต.ค. 2550)

รมว. พาณิชยกรรม : พลจัตวา ทิน เนียง เทียน (Brig. Gen. Tin Naing Thein)

เมืองหลวง : เมืองเนปีดอ (Nay Pyi Taw) ซึ่งแปลว่าราชธานี (Royal City) เป็นเมืองหลวง
ใหม่ตั้งอยู่ตอนกลางของประเทศ ใกล้กับเมืองพินมะนา (Pyinmana) อยู่ห่าง
จากกรุงย่างกุ้งไปทางตอนเหนือราว 320 กม.

เมืองสำคัญ : ย่างกุ้ง - เป็นเมืองหลวงเก่า
- เป็นเมืองศูนย์กลางการคมนาคม และศูนย์กลางการค้าที่จะ
กระจายสินค้าไปสู่ภาคต่างๆ ของประเทศ โดยมีแม่น้ำย่างกุ้งเป็น
แม่น้ำสำคัญในการขนถ่ายสินค้า

- : มัณฑะเลย์ - เป็นเมืองหลวงเก่า มีวัตถุโบราณซึ่งเป็นศิลปะอันงดงาม
 - เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าในประเทศทางตอนบน
- : เมียวดี - เป็นเมืองค้าขายสินค้าชายแดนกับไทย ตรงข้าม อ.แม่สอด จ.ตาก
- : ท่าซี้เหล็ก - เป็นเมืองค้าขายสินค้าชายแดนกับไทย ตรงข้าม อ.แม่สาย จ.เชียงราย
- : เกาะสอง - เป็นเมืองค้าขายสินค้าชายแดนกับไทย ตรงข้าม จ.ระนอง
- : มูเซ - เป็นเมืองค้าขายสินค้าชายแดนกับจีน ตรงข้ามเมืองลูยี่
- : เมะละไย - อยู่ในรัฐมอญ ห่างจาก อ.แม่สอด จ.ตาก ราว 170 กม.
- : สิเรียม - เป็นเมืองที่มีโรงกลั่นน้ำมันมาก
- : พุกาม - เป็นศูนย์กลางที่มีชื่อเสียงทางศิลปกรรม มีเจดีย์เก่าแก่จำนวนมาก
- : อมรปุระ - เป็นศูนย์กลางการทอผ้าไหม

ท่าเรือ

- : ย่างกุ้ง เป็นเมืองท่าที่ใหญ่ที่สุด การขนส่งทางเรือราว 90% ของทั้งประเทศ ใช้บริการผ่านท่าเรืออย่างกุ้ง ซึ่งสามารถให้บริการแก่เรือที่มีระวางไม่เกิน 10,000 ตัน
- : เมะละหม่ง หรือเมะละไย (Mawlamyine) เป็นเมืองท่าส่งข้าว และไม้สัก แต่ไม่สามารถรองรับเรือเดินสมุทรได้
- : อัครัยบ เป็นเมืองท่าสำคัญส่งข้าว
- : พะสิม เป็นเมืองท่า
- : Thilawa อยู่ห่างจากกรุงย่างกุ้งราว 13 กม.
- : Sittwe, Kyaukpyu เป็นท่าเรือที่ใช้ทำการค้าระหว่างพม่ากับจีน รวมทั้งขนส่งสินค้าต่อไปยังมหาสมุทรอินเดียและประเทศในทวีปยุโรปด้วย
- : Thandwe ในรัฐยะไข่

ทั้งนี้ รัฐบาลสหภาพพม่ามีแผนจะก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกที่เมืองทวายในเขตตะนาวศรี (ใกล้กับท่าเรือเมะละหม่ง ห่างจากชายแดนไทยที่ด่านบ้องตี้ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี เพียง 128 กม.) เพื่อใช้เดินทางและขนส่งสินค้าผ่านมหาสมุทรอินเดีย จีนและประเทศต่างๆ ในคาบสมุทรอินโดจีน รวมทั้งมีแผนจะก่อสร้างท่าเรือแห่งใหม่ในรัฐยะไข่เพื่อขนส่งสินค้าจากชายฝั่งอ่าวเบงกอลไปยัง อ.ท่าซี้เหล็กของพม่า และเข้าสู่ภาคเหนือของไทย รวมทั้งขนส่งสินค้าไปยังมณฑลยูนนานอีกด้วย

ทรัพยากรธรรมชาติ

- : ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ ไม้ซุง ดีบุก สังกะสี ทองแดง หังสเทิน ตะกั่ว หินปูน ถ่านหิน หินอ่อน อัญมณี พลังน้ำ

- เวลา : GMT +6.30 ชั่วโมง หรือเร็วกว่าประเทศไทย 30 นาที
- ปัญหาพื้นฐาน : เส้นทางคมนาคมและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
- ธงชาติ : ธงของสหภาพพม่ามีพื้นเป็นสีแดง มีแถบสีน้ำเงินอยู่มุมบนซ้ายมือ กลางพื้นสีน้ำเงินมีสัญลักษณ์รวงข้าวและกงล้อเฟืองสีขาว 14 ซี่ แต่ละซี่มีดาวสีขาวล้อมรอบเฟืองเป็นวงกลม ดาวแต่ละดวงแทนจำนวนรัฐ และจังหวัดทั้งหมด รวงข้าวและกงล้อเฟืองแทนสถานภาพของชาวนาและกรรมกรที่ไม่สามารถล้มล้างได้ สีน้ำเงินหมายถึง สันติภาพและความสถาพร สีแดงและสีขาว เป็นสัญลักษณ์ของการต่อต้านเผด็จการฟาสซิสต์ สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยสีแดงแทนความเด็ดเดี่ยว สีขาวแทนความบริสุทธิ์ และเกียรติยศ
- วันชาติ : 4 มกราคม
- สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ : APT, ARF, AsDB, ASEAN, BIMSTEC, CP, EAS, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCs, IHO, ILO, IMF, IMO, Interpol, IOC, ISO (correspondent), ITU, NAM, OPCW (signatory), UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UPU, WCO, WHO, WIPO, WMO, WTO

2. การเมือง/การปกครอง

2.1 การเมือง/การปกครองในปัจจุบัน

- ระบอบการปกครอง : ระบบสหภาพทหาร (Military Council) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2531 โดยคณะทหารที่เรียกตนเองว่า “สภาฟื้นฟูความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ” (The State Law and Order Restoration Council : SLORC) ได้เข้ายึดอำนาจปกครองประเทศ ซึ่งต่อมา SLORC ได้ถูกเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “สภาสันติภาพและการ

พัฒนาแห่งรัฐ” (The State Peace and Development Council : SPDC) เมื่อวันที่ 15 พ.ย.

2540

- รัฐธรรมนูญ : มีรัฐธรรมนูญใช้เมื่อวันที่ 3 ม.ค. 2517 และได้ถูกยกเลิกไปเมื่อวันที่ 18 ก.ย. 2531 เมื่อนายทหารเข้ายึดอำนาจการปกครอง โดยจำกัดสิทธิเสรีภาพทางการเมืองอย่างเข้มงวด และยังไม่มีการรับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แม้คณะนายทหารยืนยันตลอดมาว่าจะอยู่ในอำนาจเป็นการชั่วคราวเพื่อวางรากฐานของระบอบประชาธิปไตยที่ยั่งยืน แต่ก็อยู่ในอำนาจมาแล้วถึง 18 ปีเต็ม
- พรรคการเมืองที่สำคัญ : พรรคสันนิบาตแห่งชาติเพื่อประชาธิปไตย (National League for Democracy : NLD) หัวหน้าพรรค คือ Aung Shwe และนางอองซาน ซูจี (Aung San Suu Kyi) เป็นเลขาธิการพรรค
- : พรรค National Unity Party : NUP (pro-regime) หัวหน้าพรรคคือ Tun Ye
- : พรรค Shan Nationalities League for Democracy : SNLD หัวหน้าพรรคคือ Hkun Htun Oo
- การเลือกตั้ง : มีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 27 พ.ค. 2533 แต่รัฐบาลทหารไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งซึ่งพรรค NLD ได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้นด้วยคะแนนเสียง 392 ที่นั่ง พรรค SNLD ได้ 23 ที่นั่ง พรรครัฐบาล NUP 10 ที่นั่ง พรรคอื่นๆ 60 ที่นั่ง แต่รัฐบาลทหารไม่ยอมโอนอำนาจให้ อีกทั้งยังกักบริเวณนางอองซาน ซูจี เลขาธิการพรรค NLD และใช้กำลังทหารเข้าปราบปรามกลุ่มผู้เดินขบวนเรียกร้องประชาธิปไตยอีกด้วย ซึ่งปัจจุบันยังมีนักโทษการเมืองถูกคุมขังอยู่อีกประมาณ 1,300-1,400 คน และมีผู้ลี้ภัยทางการเมืองชาวพม่าในต่างประเทศอีกนับหมื่นคน นอกจากนี้ยังมีปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น รัฐบาลพม่าใช้แรงงานนักโทษโดยไม่จ่ายค่าตอบแทน ทำให้พม่าถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป (EU : European Union) ฯลฯ
- เขตการปกครอง : แบ่งการปกครองเป็น 7 รัฐ (state) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อย และ 7 ภาค (division) สำหรับเขตที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นเชื้อสายพม่า ดังนี้

ภาค (Divisions)	รัฐ (States)
1. อิระวดี (Irrawaddy or Ayeyarwady) (ประชากรมากที่สุด)	1. ยะไข่ (Arakan or Rakhine)
2. มาเกว (Magwe)	2. ฉิ่น (Chin)
3. มัณฑะเลย์ (Mandalay)	3. คะฉิ่น (Kachin)
4. พะโค หรือหงสาวดี (Bago หรือ Pegu)	4. กะเหรี่ยง (Karen)
5. สะกาย (Sagaing)	5. คะยา (Kayah)
6. ตะนาวศรี (Tenasserim หรือ Tanintharyi)	6. มอญ (Mon)
7. ย่างกุ้ง (Yangon)	7. ฉาน (Shan) (พื้นที่มากที่สุด)

2.2 การย้ายเมืองหลวง

เมื่อวันที่ 6 พ.ย. 2548 รัฐบาลพม่าได้เริ่มย้ายที่ทำการของกระทรวงต่างๆ รวม 9 กระทรวง (จากกระทรวงและหน่วยงานระดับกระทรวงทั้งหมด 32 กระทรวง) ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงโรงแรมและการท่องเที่ยว กระทรวงพลังงาน กระทรวงการวางแผนและพัฒนาศรษฐกิจแห่งชาติ และกระทรวงการพัฒนาพื้นที่ชายแดน ซึ่งตั้งอยู่ในกรุงย่างกุ้ง (เมืองหลวงของพม่าตั้งแต่พม่าได้รับเอกราชจากอังกฤษในปี 2491) ไปยังพื้นที่ใกล้เมืองปินมะ

นา (Pyinmana) ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงย่างกุ้งไปทางตอนเหนือราว 320 กม. และเมื่อเดือนมีนาคม 2549 พม่าได้ตั้งชื่อเมืองหลวงใหม่อย่างเป็นทางการว่า “เนปีดอ (Naypyidaw)” ซึ่งมีความหมายว่า “ราชธานี (Royal City)” ทั้งนี้ การย้ายเมืองหลวงของพม่าในครั้งนี้ รัฐบาลพม่าได้ให้เหตุผลว่า เนื่องจากเมืองหลวงใหม่ตั้งอยู่ตอนกลางของประเทศทำให้สามารถเดินทางเข้าถึงทุกพื้นที่ของประเทศได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งมีภูมิประเทศที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและการสื่อสาร (Transportation and Communication Hub) บางกระแสก็ว่า พล.อ.อาวุโส ตันฉ่วย ประมุขของประเทศพม่า เชื่อในคำทำนายของนักโหราศาสตร์ที่ว่าอายุของกรุงย่างกุ้งใกล้จะสิ้นสุดลงแล้ว หากไม่ย้ายเมืองหลวงจะเกิดเหตุการณ์นองเลือดครั้งใหญ่ ขณะที่นักวิเคราะห์และสื่อมวลชนในต่างประเทศหลายสำนักต่างให้ความเห็นว่า การที่เมืองเนปีดอตั้งอยู่ในแนวเทือกเขาและป่าทึบ รวมทั้งอยู่ไกลจากชายฝั่งทะเล ทำให้มีภูมิประเทศเหมาะสมต่อการเป็นฐานบัญชาการเพื่อป้องกันการถูกโจมตีจากภายนอก (กรุงย่างกุ้งตั้งอยู่ตามแนวลำน้ำ และไม่ห่างจากชายฝั่งทะเลนัก ทำให้ง่ายต่อการถูกโจมตีทางเรือได้) โดยคาดการณ์กันว่ารัฐบาลพม่าอาจเกรงว่าจะถูกสหรัฐฯ เข้าโจมตีเหมือนอย่างที่เคยโจมตีอิรักมาแล้วในปี 2546 เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมา สหรัฐฯ ได้แสดงท่าทีแข็งกร้าวต่อปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลพม่า และความล่าช้าในการพัฒนาระบบประชาธิปไตยในพม่ามาโดยตลอด ประกอบกับทำเลที่ตั้งของเมืองเนปีดอ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับบริเวณรัฐชาน (Shan State) รัฐคะยา (Kayah State) รัฐชิน (Chin State) และรัฐกะเหรี่ยง (Karen State) ทำให้ง่ายต่อการที่รัฐบาลพม่าจะควบคุมอำนาจการปกครองเหนือชนกลุ่มน้อยในรัฐเหล่านี้ในอนาคต

3. การต่างประเทศ

3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ยังคงอยู่ในภาวะที่ค่อนข้างตึงเครียด เนื่องจากรัฐบาลพม่าถูกนานาชาติกดดันให้มีการปฏิรูประบบการปกครองในประเทศให้เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยโดยเร็ว แม้พม่ายืนยันว่าจะดำเนินการปฏิรูปการเมืองตามแผน “Roadmap to Democracy” ที่วางไว้ แต่ EIU คาดว่าในปี 2549-2550 พม่าจะยังคงไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนดังกล่าวมากนัก โดยเมื่อวันที่ 27 พ.ค. 2549 รัฐบาลพม่าประกาศขยายเวลากักบริเวณนางอองซาน ซูจี ให้อยู่ในบ้านพักออกไปอีก อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีคำสั่งแน่ชัดว่าจะขยายเวลากักบริเวณออกไปอีก 6 เดือน หรือ 1 ปี (นางอองซาน ซูจี ถูกกักบริเวณอยู่ในบ้านพักตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2546) สำหรับการพัฒนาประเทศสู่ระบอบประชาธิปไตยนั้น รัฐบาลพม่าได้เปิดประชุมเพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพื่อจัดตั้งระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่มีวินัยเมื่อวันที่ 5 ธ.ค. 2548 อย่างไรก็ตาม ตัวแทนจากพรรค NLD และชนกลุ่มน้อยในพม่าอีกหลายกลุ่มไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมการประชุม ทำให้บรรดานักวิเคราะห์ให้ความเห็นว่า การประชุมดังกล่าวไม่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของชาวพม่าได้อย่างแท้จริง อีกทั้งต่อมาเมื่อวันที่ 31 ม.ค. 2549 รัฐบาลพม่าประกาศเลื่อนการประชุมระดับชาติเพื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญออกไปจนถึงสิ้นปี 2549 โดยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2549 นาย Paulo Sergio Pinheiro ผู้เสนอรายงานพิเศษเกี่ยวกับสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในพม่า (Special Rapporteur on Human Rights Situation in Myanmar) ขององค์การสหประชาชาติระบุว่าจนถึงขณะนี้พม่าก็ยังไม่มีความคืบหน้าในการปฏิรูประบบการเมืองให้เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ล่าสุดเมื่อวันที่ 19 พ.ค.

2549 ประธานาธิบดี George W. Bush ของสหรัฐฯ ประกาศขยายเวลาคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจกับพม่าออกไปอีก 1 ปี (สหรัฐฯ ดำเนินมาตรการคว่ำบาตรพม่าตั้งแต่ปี 2540) เนื่องจากเห็นว่ารัฐบาลพม่ายังเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคง และนโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ

3.2 ความสัมพันธ์กับกลุ่มอาเซียน (ASEAN)

เมื่อเดือนมีนาคม 2549 นายซาอิด ฮาหมิด อัลบา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของมาเลเซีย เดินทางไปเยือนพม่าในฐานะตัวแทนกลุ่มอาเซียน เพื่อตรวจสอบความคืบหน้าของขั้นตอนการพัฒนาระบบการปกครองของพม่าให้เป็นระบอบประชาธิปไตย โดยนายอัลบาเปิดเผยว่าการตรวจสอบในครั้งนี้ถือว่าไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากไม่ได้พบกับนางอองซาน ซูจี แต่ EU คาดว่า ในขณะนี้กลุ่มอาเซียนจะยังคงไม่ดำเนินมาตรการใดๆ ที่รุนแรงกับพม่า เช่น การคว่ำบาตรพม่า หรือถอดถอนพม่าออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่มอาเซียน อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 20 พ.ค. 2549 นายอิบรอฮิม แกมบารี ผู้แทนพิเศษจาก UN มีโอกาสได้เข้าพบนางอองซาน ซูจี และร่วมสนทนากันเป็นเวลา 1 ชั่วโมง (ไม่มีรายงานว่าหารือในเรื่องอะไร) โดยบรรดานักวิเคราะห์คาดว่า การที่รัฐบาลพม่าอนุญาตให้นายแกมบารีเข้าพบนางอองซาน ซูจี เพื่อป้องกันการแทรกแซงจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council) ทั้งนี้ นายแกมบารีเป็นชาวต่างชาติคนแรกที่ได้รับอนุญาตให้เข้าพบนางอองซาน ซูจี ตั้งแต่ปี 2004 แม้ว่าความสัมพันธ์กับหลายชาติจะอยู่ในภาวะที่ค่อนข้างตึงเครียด แต่ขณะเดียวกันพม่าก็ได้มีการกระชับความสัมพันธ์กับจีนและรัสเซีย โดยเมื่อวันที่ 14 ก.พ. 2549 พล.อ. ไชวิน นายกรัฐมนตรีของพม่าได้เดินทางไปเยือนจีนอย่างเป็นทางการและได้พบปะและหารือกับนายเวินเจียเป่า นายกรัฐมนตรีของจีน ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในความตกลงด้านพลังงาน เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเกษตร นอกจากนี้ ยังมีรายงานว่าจีนได้ตกลงให้ความช่วยเหลือพม่าในการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำและให้ตู้รถไฟแก่พม่าอีกจำนวนหนึ่ง และเมื่อต้นเดือนเมษายน 2549 ที่ผ่านมา พล.อ. หม่องเอ รองผู้บัญชาการทหารสูงสุดของพม่าได้เดินทางไปเยือนรัสเซีย โดยรัสเซียและพม่าได้ร่วมลงนามในข้อตกลงเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในด้านต่างๆ อาทิ การสำรวจและขุดเจาะก๊าซธรรมชาติและน้ำมันในพม่า การต่อต้านการค้ายาเสพติด และการปกป้องข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ ฯลฯ อีกทั้งพม่าได้เรียกร้องให้รัสเซียเข้ามาลงทุนในพม่าเพิ่มขึ้นด้วย

3.3 นโยบายต่างประเทศ

นโยบายต่างประเทศของพม่าเป็นไปตามแนวทางที่ได้ประกาศไว้ตั้งแต่ได้รับเอกราชเมื่อปี 2491 และปฏิบัติสืบต่อกันมา โดยมีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. รักษาหลัก 5 ประการของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
 - การเคารพเอกราชและอธิปไตย
 - การไม่รุกราน
 - การไม่แทรกแซงกิจการภายใน
 - การรักษาผลประโยชน์ร่วมกันและเท่าเทียมกัน

- การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2. รักษาความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรกับทุกประเทศโดยเฉพาะกับประเทศเพื่อนบ้าน
3. สนับสนุนสหประชาชาติและองค์กรของสหประชาชาติ
4. ดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคีในกรอบของนโยบายต่างประเทศที่เป็น

อิสระ

5. ประสานงานและร่วมมือกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคในด้านเศรษฐกิจและสังคม
6. ดำเนินการอย่างแข็งขันเพื่อสันติภาพของโลกและความมั่นคง ต่อต้านลัทธิจักรวรรดินิยม อาณานิคม และอาณานิคมในรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะการแทรกแซงกิจการภายในและการมีอำนาจเหนือรัฐอื่น และเพื่อความเสมอภาคทางด้านเศรษฐกิจ
7. ยอมรับความช่วยเหลือจากภายนอกเพื่อการพัฒนาประเทศโดยไม่มีเงื่อนไขผูกมัด

ในปัจจุบัน พม่าให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อหลักการไม่แทรกแซงกิจการภายใน รัฐบาลพม่ายืนยันที่จะดำเนินการทางการเมืองตามแนวทางของตน ไม่ให้ฝ่ายใดเข้ามาก้าวร้าวกิจการภายใน ขณะเดียวกันก็พยายามรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศที่จะเอื้อประโยชน์ต่อพม่า โดยเฉพาะประเทศในภูมิภาคเพื่อเป็นพันธมิตรในการรับมือกับแรงกดดันจากประเทศตะวันตก

4. สังคม

นโยบายด้านสังคมและวัฒนธรรมของพม่าให้ความสำคัญต่อการยกระดับจิตใจและศีลธรรมของประชาชน การรักษาเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมประจำชาติและเน้นความรักชาติ รัฐบาลพม่าไม่ส่งเสริมให้ประชาชนพม่ารับวัฒนธรรมต่างชาติโดยเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตก มีการปิดกั้นเสรีภาพของสื่อมวลชน ซึ่งทำให้ประชาชนไม่มีข้อเปรียบเทียบกับความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของประชาชนประเทศอื่น ซึ่งจะช่วยให้รัฐบาลพม่าสามารถควบคุมและปกครองประเทศได้อย่างมั่นคงมากขึ้น

5. เศรษฐกิจ

จากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยทหาร รัฐบาลทหารได้นำสภาพพม่าไปสู่ระบบเศรษฐกิจเสรี และแม้ต่อมาได้จัดตั้งสภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (SPDC) ก็ยังคงยึดนโยบายเช่นเดิมคือ อนุญาตให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการผลิตและการจัดการ รวมทั้งได้เปิดประเทศให้มีการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจฟื้นตัวขึ้น แต่มีอัตราการขยายตัวไม่แน่นอน เพราะเศรษฐกิจของสภาพพม่าต้องพึ่งพาสินค้าเกษตรเพียงไม่กี่ชนิด ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นสำคัญ นอกจากนี้สภาพพม่ายังประสบปัญหาด้านมหภาค เช่น เงินเฟ้อ ความแตกต่างกันของอัตราแลกเปลี่ยนในระบบและนอกระบบ การขาดดุลบัญชีเดินสะพัด การขาดดุลงบประมาณของรัฐ การขาดแคลนไฟฟ้าและสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศมีอัตราการขยายตัวขึ้นลงในแต่ละปีสูงมาก

5.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

1. เกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก เขตเกษตรกรรมคือบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิระวดี และแม่น้ำสะโตง ปลูกข้าวเจ้า ปอกระเจา อ้อย และพืชเมืองร้อนอื่นๆ
2. ทำเหมืองแร่ ภาคกลางตอนบนมีน้ำมันปิโตรเลียม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขุดแร่ หิน สังกะสี และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ทำเหมืองดีบุก
3. การทำป่าไม้ มีการทำป่าไม้สักทางภาคเหนือ ส่งออกขายและล่อมมาตามแม่น้ำอิระวดีเข้าสู่ย่างกุ้ง
4. อุตสาหกรรม กำลังพัฒนาอยู่บริเวณตอนล่าง เช่น ย่างกุ้ง
5. เป็นประเทศกำลังพัฒนาขั้นต่ำ หรือมีรายได้เฉลี่ยต่อบุคคลอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

5.2 เครื่องชี้วัดทางเศรษฐกิจ (2550)

ผลิตภัณฑ์มวลรวม : 91.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ

จำแนกเป็น ภาคเกษตรกรรม 53.9% ภาคอุตสาหกรรม 10.6% ภาคบริการ 35.5%

ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัว: 1,900 เหรียญสหรัฐ

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ : 3.5%

อัตราเงินเฟ้อ : 40.2 %

อัตราเงินเฟ้อของพม่าอยู่ในระดับสูงมากมีสาเหตุสำคัญมาจากการปรับราคาพลังงานเพิ่มขึ้นกว่า 8 เท่า ในช่วงปลายปี 2548 ประกอบกับเมื่อวันที่ 1 เม.ย. 49 รัฐบาลสหภาพพม่าได้ปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการราว 500%-1,200% ซึ่งทำให้เงินเดือนข้าราชการระดับสูงเพิ่มขึ้นจาก 10,000-16,000 จ๊าด/เดือน เป็น 120,000-200,000 จ๊าด/เดือน และเงินเดือนข้าราชการชั้นผู้น้อยเพิ่มขึ้นจาก 3,000-3,500 จ๊าด/เดือน เป็น 15,000-20,000 จ๊าด/เดือน ส่งผลให้เกิดการปรับเพิ่มราคาสินค้าต่างๆ ตามไปด้วย

ทุนสำรองต่างประเทศ : 932 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2549)

ดุลบัญชีเดินสะพัด : -215 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี 2548)

หนี้ต่างประเทศ : 7.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ (ปี 2549)

สกุลเงิน : จ๊าด (Kyat : Kt) = 100 Pyas

อัตราแลกเปลี่ยน (ทางการ) : 1 USD = 5.8 Kyats (ปี 2549)

อัตราแลกเปลี่ยน (ไม่เป็นทางการ): 1 USD = 1,305 Kyats (ปี 2550)

: 37.8 จ๊าด/1 บาท (ปี 2550)

5.3 นโยบายเศรษฐกิจ

รัฐบาลพม่าประกาศนโยบายตั้งแต่เข้ายึดอำนาจการปกครองใหม่ๆ ที่จะเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจพม่าจากระบบวางแผนส่วนกลาง (centrally-planned economy) เป็นระบบตลาดเปิดประเทศรองรับและส่งเสริมการลงทุนจากภายนอก ส่งเสริมการส่งออก การท่องเที่ยว และขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับภูมิภาค แต่ในทางปฏิบัติ การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของพม่าไม่คืบหน้า รัฐบาลพม่าไม่ได้ดำเนินการ

ในทิศทางดังกล่าวอย่างเต็มที่ รัฐบาลยังคงคุมและแทรกแซงภาคการผลิตต่างๆ อย่างเข้มงวด มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านการค้าการลงทุนบ่อยครั้ง อาทิ เมื่อปี 2546 รัฐบาลพม่าได้ประกาศให้ทำการค้าข้าวโดยเสรี แต่ในปี 2547 ได้ประกาศห้ามส่งออกข้าวเป็นเวลา 6 เดือน

ปัจจุบันแม้ว่ารัฐบาลพม่ายังไม่ได้ดำเนินการใดๆ ที่สำคัญเพื่อปฏิรูประบบเศรษฐกิจมหภาค แต่พยายามเร่งการพัฒนาภาคการเกษตร การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การส่งเสริมการท่องเที่ยว การนำทรัพยากรมาใช้ (โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติและพลังน้ำ) และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

5.3.1 นโยบายการเงิน

EIU (เดือนมิถุนายน 2549) รายงานว่าขณะนี้ธนาคารกลางของพม่ากำลังดำเนินนโยบายการเงินเข้มงวดเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหลังจากมีการปรับเพิ่มราคาพลังงานเมื่อช่วงปลายปี 2548 ประกอบกับการปรับขึ้นเงินเดือนข้าราชการของพม่า ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนเมษายน 2549 และในเดือนเดียวกันนี้ธนาคารกลางของพม่าได้ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย Central Bank Rate จาก 10% เป็น 12% และธนาคารพาณิชย์ของพม่าได้ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ย Deposit Rate และ Lending Rate เป็น 12% และ 17% จาก 9.5% และ 15% ตามลำดับ (เป็นการปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยครั้งแรกในรอบ 5 ปี) ทั้งนี้ เดิมธนาคารกลางของพม่าได้หลีกเลี่ยงการดำเนินนโยบายการเงินเข้มงวด เนื่องจากไม่ต้องการเพิ่มภาระแก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน

5.3.2 นโยบายการคลัง

ปี 2548/49

จากข้อมูลของ Central Statistical Organization (CSO) ของพม่ารายงานว่าในช่วง 3 เดือนแรกของปีงบประมาณ (เมษายน-มิถุนายน 2548) รัฐบาลพม่ามีรายได้จากการเก็บภาษีรวมราว 57.6 พันล้านจ๊าด ทั้งนี้ EIU คาดว่าทั้งปีงบประมาณ 2548/49 รัฐบาลพม่าจะมียอดขาดดุลงบประมาณเพิ่มขึ้นเป็น 2.8% ของ GDP (ไม่มีรายงานด้านรายจ่ายของรัฐบาลพม่า)

ปี 2549/50

6.2.1.2 โรงไฟฟ้าพลังน้ำ

ขณะนี้สหภาพพม่าเพิ่งพัฒนาไฟฟ้าพลังน้ำได้เพียง 390 เมกะวัตต์ เท่านั้น แต่พม่ายังมีโอกาสพัฒนาการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำได้อีกมาก ด้วยการผันน้ำจากแม่น้ำ Irrawaddy, Sittaung, Thanlwin และ Chindwin River Basins มาใช้ประโยชน์ ซึ่งจะทำให้สหภาพพม่าสามารถผลิตไฟฟ้าพลังน้ำได้ไม่น้อยกว่า 37,000 เมกะวัตต์

6.2.2 การแปรรูปโรงงานเฟอร์นิเจอร์ไม้

สหภาพพม่าอุดมไปด้วยทรัพยากรป่าไม้ที่มีค่ามหาศาล โดยพื้นที่ทั่วประเทศถูกปกคลุมด้วยป่าไม้กว่า 50% ของพื้นที่ทั้งหมด มีพันธุ์ไม้ป่าและไม้เศรษฐกิจรวมกันกว่า 7,000 ชนิด โดยเฉพาะไม้สัก ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของสหภาพพม่า (75% ของไม้สักในตลาดโลกมาจากพม่า) มีพื้นที่ราว 300,000 เอเคอร์ ปัจจุบันไม้และผลิตภัณฑ์ไม้เป็นสินค้าส่งออกที่สร้างรายได้เงินตราต่างประเทศให้แก่สหภาพพม่ามากเป็นอันดับ 2 รองจากก๊าซธรรมชาติ โดยมีประเทศในเอเชีย อาทิ จีน อินเดีย รวมทั้งไทยเป็นผู้นำเข้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้จากพม่า

ป่าไม้ในสหภาพพม่าราว 39% เป็นป่าเบญจพรรณ (Mixed Deciduous Forest) ส่วนใหญ่อยู่บริเวณตอนกลางของประเทศ ซึ่งเป็นแหล่งพันธุ์ไม้มีค่าทางเศรษฐกิจนานาชนิด อาทิ ไม้สัก ไม้แดงและไม้ประดู่ นอกจากนี้เป็นป่าดิบเขา (Hill and Temperate Evergreen Forest) ซึ่งอยู่บริเวณตอนเหนือและตะวันออกของประเทศ และป่าดิบเมืองร้อน (Tropical Evergreen Forest) ทางตอนใต้ของประเทศ

7. มาตรการด้านภาษี

7.1 ภาษีการค้า

- ธุรกิจประเภทผลิตสินค้าเพื่อขาย จัดเก็บในอัตรา 5-20% ของรายได้
- ธุรกิจบริการ เฉพาะธุรกิจขนส่งทางน้ำ ทางอากาศ รถยนต์ รถไฟ ธุรกิจบันเทิง ธุรกิจการค้า จัดเก็บในอัตรา 8-30% ของรายได้
- ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร จัดเก็บในอัตรา 10% ของรายได้

7.2 ภาษีนำเข้า

สินค้าสำคัญที่จัดเก็บ มีดังนี้

- สิ่งทอ	จัดเก็บในอัตรา	5-300%	ของมูลค่านำเข้า
- เครื่องจักรและอุปกรณ์	"	15-200%	"
- อุปกรณ์ในการขนส่ง	"	5-300%	"
- สินค้าอุปโภค บริโภค	"	50-200%	"

7.3 ภาษีส่งออก

มี 5 ประเภทคือ

- แป้ง แป้งข้าวเจ้า	จัดเก็บในอัตรา	10	จำกัด/ตัน
- รำข้าว	"	10	"
- กากน้ำมันพืช	"	5%	ของมูลค่าส่งออก
- ธัญพืช	"	5%	"
- ไม้ฝืน หนังสัตว์	"	5 และ 10%	"

8. การใช้อัตราภาษีศุลกากรพิเศษที่เท่ากันภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (CEPT) ของพม่า

จากการที่มีการให้สิทธิพิเศษทางการค้าภายใต้ระบบการแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางการค้าของอาเซียน (ASEAN PTA) ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2521 เป็นต้นมานั้น ปรากฏว่ารายการสินค้าที่ให้สิทธิพิเศษฯ มักไม่ตรงกับความต้องการของแต่ละประเทศสมาชิก เป็นเหตุให้การค้าไม่ขยายตัวมากเท่าที่ควร ดังนั้น ในการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 27-28 ม.ค. 2535 ณ สิงคโปร์ อาเซียนได้ตกลงที่จะจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) ขึ้น ซึ่งอาเซียนอื่นต่างยอมรับ โดยได้ร่วมลงนามในข้อตกลงว่าด้วยการใช้อัตราภาษีศุลกากรพิเศษที่เท่ากัน สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน {Agreement on the Common Effective Preferential Tariff (CEPT) Scheme for the ASEAN Free Trade Area (AFTA)}

วัตถุประสงค์ เพื่อให้มีการขยายการค้าภายในอาเซียน กระจายการลงทุนจากต่างประเทศมาสู่ภูมิภาค และเสริมให้มีการปรับโครงสร้างภาษีศุลกากร เพื่อประสิทธิภาพการผลิตของประเทศสมาชิก และเพิ่มอำนาจต่อรองของอาเซียนในเวทีการเจรจาระหว่างประเทศ

เป้าหมาย ลดภาษีศุลกากรระหว่างกันลงเหลือร้อยละ 0.5 ภายในเวลา 10 ปี และยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณของสินค้า ทั้งนี้ที่สินค้านั้นได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรจากประเทศสมาชิกอื่น และยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าอื่นๆ ที่มีใช้ภายใน 5 ปี

9. มาตรการที่มีใช้ภาษี/มาตรการอื่นๆ

9.1 มาตรการห้ามนำเข้า

กระทรวงพาณิชย์พม่าออกประกาศฉบับที่ 9/99 ลงวันที่ 26 พ.ย. 2542 **ห้ามนำเข้าสินค้าในรูปแบบการค้าปกติผ่านทางชายแดน** จำนวน 15 รายการ โดยระบุพิกัดศุลกากร (Harmonized System Code : HS Code) ของสินค้าแต่ละชนิด ดังตารางที่ 9.1

ตารางที่ 9.1 : รายการและพิกัดศุลกากรของสินค้า (HS 2007)
ที่พม่าห้ามนำเข้าในรูปแบบการค้าปกติผ่านทางชายแดนและทางทะเล

รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (HS CODE)			
1. ผงชูรส	2922.42.10	2922.42.20		
2. น้ำหวานและเครื่องดื่ม	2009.11.00	2009.19.00	2009.20.00	2009.30.00
	2009.40.00	2009.50.00	2009.60.00	2009.70.00
	2009.80.10	2009.80.90	2009.90.00	2202.10.10
	2202.10.90	2202.90.10	2202.90.20	2202.90.30
	2202.90.90			
3. ขนมปังกรอบทุกชนิด	1905.30.00	2309.10.10	2309.10.90	2309.90.11
	2309.90.12	2309.90.13	2309.90.19	2309.90.20
	2309.90.30	2309.90.90		
4. หมากฝรั่ง	1704.90.10	1704.90.20	1704.90.90	
5. ขนมเค้ก	1905.90.10	1905.90.20	1905.90.30	1905.90.40
	1905.90.50	1905.90.60	1905.90.70	1905.90.80
	1905.90.90			
6. ขนมเวเฟอร์	1905.30.00.20			
7. ช็อกโกแลต	1704.90.10	1704.90.20	1704.90.90	1806.20.10
	1806.20.90	1806.31.10	1806.31.90	1806.32.10
	1806.32.90	1806.90.10	1806.90.20	1806.90.90
รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (HS CODE)			
8. อาหารกระป๋อง (เนื้อสัตว์และผลไม้)	1601.00.00.11	1602.39.00.10	1602.49.00.10	
	1602.50.00.10	1602.90.00.11	1604.11.10.00	
	1604.12.10.00	1604.13.10.00	1604.14.10.00	
	1604.15.10.00	1604.16.10.00	1604.19.10.00	
	1604.20.10.00	1604.30.10.00	1605.10.00.10	
	1605.20.00.10	1605.30.00.10	1605.40.00.10	
	1605.90.00.10	2001.10.00	2001.20.00	
	2001.90.10	2001.90.90	2002.10.10	2002.10.90
	2002.90.10	2002.90.90	2003.10.00	2003.20.00
	2004.10.00	2004.90.10	2004.90.90	2005.10.00
	2005.20.10	2005.20.90	2005.40.00	2005.51.00
	2005.59.00	2005.60.00	2005.70.00	2005.80.00
	2005.91.00	2005.99.00	2006.00.00	
	2008.11.00.10	2008.19.00.11	2008.20.00	

	2008.30.10	2008.30.90	2008.40.10	2008.40.90
	2008.50.10	2008.50.90	2008.60.10	2008.60.90
	2008.70.10	2008.70.90	2008.80.10	2008.80.90
	2008.91.00	2008.92.10	2008.90.20	2008.90.90
	2008.99.10	2008.99.20	2008.99.30	2008.99.40
	2008.99.90			
9. เส้นไหมและบะหมี่สำเร็จรูปทุกชนิด	1902.11.00	1902.19.20	1902.19.90	1902.30.10
	1902.30.20	1902.30.90		
10. เหล้า	2204.10.00	2204.21.11	2204.21.12	2204.21.21
	2204.21.22	2204.29.11	2204.29.12	2204.29.21
	2204.29.22	2204.30.10	2204.30.20	2205.10.10
	2205.10.20	2205.90.10	2205.90.20	2206.00.10
	2206.00.20	2206.00.30	2206.00.40	2206.00.90
	2207.10.00	2207.20.11	2207.20.19	2207.20.90
	2208.20.10	2208.20.20	2208.20.30	2208.20.40
	2208.30.10	2208.30.20	2208.40.10	2208.40.20
	2208.50.10	2208.50.20	2208.60.10	2208.60.20
	2208.70.10	2208.70.20	2208.90.10	2208.90.20
	2208.90.30	2208.90.40	2208.90.50	2208.90.60
	2208.90.70	2208.90.80	2208.90.90	
11. เบียร์	2203.00.10	2203.00.90		
รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (HS CODE)			
12. บุหรี่	2402.20.10	2402.20.90	2402.90.10	2402.90.20
13. ผลไม้สดทุกชนิด	0803.00.00.10	0804.10.00.10	0804.20.00.10	
	0804.30.00.10	0804.40.00		
14. ผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับใช้ใน คริวเรือนและใช้ส่วนตัวทุกชนิด	ไม่ได้ระบุพิกัดศุลกากรไว้			
15. สินค้าที่ควบคุมการนำเข้าโดย กฎหมายที่มีอยู่แล้ว	ไม่ได้ระบุพิกัดศุลกากรไว้			

ต่อมาเมื่อวันที่ 25 ก.พ. 2543 กระทรวงพาณิชย์พม่าได้ออกประกาศเพิ่มเติม ฉบับที่ 2/2000 **ห้ามนำเข้าสินค้าในรูปแบบการค้าปกติทางทะเล** จำนวน 14 รายการดังข้างต้น ยกเว้นผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับใช้ในคริวเรือนและใช้ส่วนตัวทุกชนิด โดยอ้างเหตุผลความจำเป็นด้านเศรษฐกิจและปัญหาการขาดดุลการค้า เพื่อสงวนเงินตราต่างประเทศและปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุปโภคบริโภคที่นำเข้าจากไทย ส่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทยมาก ทั้งนี้ ฝ่ายพม่าชี้แจงว่าเป็นเพียงมาตรการชั่วคราว สำหรับเผชิญ

รศและเครื่องดีมีซู่กำลัง ทางกระทรวงสาธารณสุขพม่าตรวจพบว่ามีสารที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งอาจเป็นอันตรายถึงขั้นเสียชีวิตได้ ทางรัฐบาลพม่าจึงสั่งห้ามนำเข้าและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

มาตรการกีดกันการนำเข้าสินค้าของพม่าขัดต่อกฎ ระเบียบทางการค้าต่างๆ ของกลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่พม่าเป็นสมาชิกอยู่ ดังนี้

- ความตกลงแกตต์ มาตรา XI วรรค 1
- ความตกลงว่าด้วยวิธีดำเนินการออกใบอนุญาตนำเข้า มาตรา III วรรค 2, มาตรา XIII (การจำกัดปริมาณเพื่อปกป้องดุลการค้า), มาตรา XIX (มาตรการคุ้มกันฉุกเฉินจากการนำเข้า), มาตรา XX (ข้อยกเว้นทั่วไป)
- ความตกลงว่าด้วยสินค้าเกษตร

นอกจากนี้ การที่พม่าเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของเขตการค้าเสรีอาเซียน ดังนี้

- 1) มาตรการทางภาษีศุลกากร พม่าจะต้องลดภาษีศุลกากรสินค้าทุกปีในรายการ Inclusion List 1 และ Temporary Exclusion List ให้เหลือ 0-5% ภายในปี พ.ศ. 2551
- 2) มาตรการที่มีใช่ภาษีศุลกากร (Non Tariff Barriers) จะต้องยกเลิกภายใน 5 ปี หลังจากที่ได้นำรายการสินค้านั้นเข้ามาไว้ในบัญชีลดภาษี

ดังนั้น มาตรการกีดกันการนำเข้าของพม่าจึงขัดต่อพันธกรณีที่พม่าผูกพันกับอาเซียน ซึ่งพม่าจะต้องปฏิบัติตามแผนการลดภาษีของอาเซียนในอนาคต

9.2 มาตรการห้ามส่งออก

กระทรวงพาณิชย์พม่าออกประกาศฉบับที่ 10/99 ลงวันที่ 26 พ.ย. 2542 ห้ามส่งสินค้าออกไปต่างประเทศ เป็น **สินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติทางทะเล 31 รายการ และ สินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติผ่านทางชายแดน 32 รายการ** ทั้งนี้ ห้ามเอกชนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออก และกลุ่มสหกรณ์ส่งออกสินค้าดังกล่าว ยกเว้นรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจเท่านั้นที่สามารถส่งออกได้ โดยได้ระบุพิกัดศุลกากร (Harmonized System Code : HS Code) ของสินค้าแต่ละชนิดไว้ ดังตารางที่ 9.2

ตารางที่ 9.2 : รายการและพิกัดศุลกากรของสินค้า (HS 2007) ที่พม่าห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติ
ผ่านทางชายแดนและทางทะเล

รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (HS CODE)			
1. ข้าว ปลายข้าว รำ	1006.10.00	1006.20.10	1006.20.90	1006.30.15
	1006.30.19	1006.30.20	1006.30.30	1006.30.90
	1006.40.00	2302.20.00		
2. น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายแดง น้ำตาลดิบ	1701.11.00	1701.12.00	1701.91.00	1701.99.11
	1701.99.19	1701.99.90	1702.20.00	1702.90.00
3. ถั่วลิสง น้ำมันถั่วลิสง	1202.10.00	1202.20.00	1508.10.00	1508.90.11
	1508.90.19	1508.90.21	1508.90.29	1508.90.91
	1508.90.99			
4. งาม น้ำมันงา	1207.40.00	1515.50.00		
5. เมล็ด Niger และน้ำมัน	1207.99.00	1515.90.00		
6. เมล็ดมัสตาด และน้ำมัน	1207.50.00	1514.10.00	1514.90.00	
7. เมล็ดทานตะวันและน้ำมัน	1206.00.00	1512.11.00	1512.19.00	
8. กากพืชน้ำมันทุกชนิด	2304.00.00	2305.00.00	2306.10.00	2306.90.20
	2306.90.90			
9. ฝ้ายและผลิตภัณฑ์ฝ้าย (ฝ้าย เส้น ใย)	5201.00.00	5202.10.00	5202.91.00	5202.99.00
	5203.00.00	5204.11.00	5204.19.00	5204.20.00
	5205.11.00	5205.12.00	5205.13.00	5205.14.00
	5205.15.00	5205.21.00	5205.22.00	5205.23.00
	5205.24.00	5205.26.00	5205.27.00	5205.28.00
	5205.31.00	5205.32.00	5205.33.00	5205.34.00
	5205.35.00	5205.41.00	5205.42.00	5205.43.00
	5205.44.00	5205.46.00	5205.47.00	5205.48.00
	5206.11.00	5206.12.00	5206.13.00	5206.14.00
	5206.15.00	5206.21.00	5206.22.00	5206.23.00
รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (HS CODE)			
9. ฝ้ายและผลิตภัณฑ์ฝ้าย (ฝ้าย เส้น ใย) (ต่อ)	5206.24.00	5206.25.00	5206.31.00	5206.32.00
	5206.33.00	5206.34.00	5206.41.00	5206.42.00
	5206.43.00	5206.44.00	5206.45.00	5207.10.00
	5207.90.00			
10. น้ำมันปิโตรเลียม	2709.00.10	2709.00.20	2709.00.90	2710.00.10
	2710.00.20	2710.00.90		

11. อัญมณี	7103.91.00	7104.10.10	7104.10.20	7104.20.00
	7104.90.10	7104.90.20	7105.10.00	7105.90.00
12. ทองคำ	7108.11.00	7108.12.10	7108.12.90	7108.13.00
	7108.20.00	7109.00.00	7111.00.10	7111.00.90
	7112.10.00	7112.20.00	7112.90.10	7112.90.90
	7118.90.10	7118.90.90		
13. หยก	7103.10.00	7103.99.00		
14. ไข่มุก	7101.00.00			
15. เพชร	7102.00.00			
16. ตะกั่ว	7801.00.00	7802.00.00	7806.00.20	7804.00.00
	7806.00.30			
17. ดีบุก	8001.00.00	8002.00.00	8003.00.00	8007.00.20
	8005.00.00	8007.00.40		
18. วุลแฟรม	8101.00.00			
19. ส่วนผสมดีบุกและซีลีท์	8001.20.00			
20. เงิน	7106.00.00	7107.00.00	7111.00.10	7111.00.90
	7112.90.00			
21. ทองแดง	7401.00.00	7402.00.00	7403.00.00	7404.00.00
	7405.00.00	7406.00.00		
22. สังกะสี	7901.00.00	7902.00.00	7903.00.00	7904.00.00
	7905.00.00			
23. ถ่านหิน	2701.11.00	2701.12.10	2701.12.90	2701.19.00
24. โลหะอื่นๆ	7201.00.00	7202.00.00	7203.00.00	7204.00.00
	7205.00.00	7206.00.00	7501.00.00	7502.00.00
	7503.00.00	7504.00.00	7601.00.00	7602.00.00
	8102.00.00	8103.00.00	8104.00.00	8105.00.00
	8106.00.00	8107.00.00	8108.00.00	8109.00.00
	8110.00.00	8111.00.00	8112.00.00	8113.00.00
รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (HS CODE)			
25. กระจก	0507.10.10	0507.10.90		
26. โค กระบือ ข้าง ม้า สัตว์หายาก	0101.00.00	0102.00.00	0106.00.00	
27. หนังสือ	4101.00.00	4102.00.00	4103.00.00	4104.00.00
	4105.00.00	4106.00.00	4107.00.00	4108.00.00
	4109.00.00	4110.00.00	4111.00.00	
28. เปลือกกุ้งป่น	2301.20.00			

29. อาวุธและเครื่องกระสุน	9301.00.00	9302.00.00	9303.10.00	9303.20.10
	9303.20.90	9303.30.10	9303.30.90	9303.90.00
	9304.00.10	9304.00.90	9305.10.00	9305.21.10
	9305.21.90	9305.29.10	9305.29.90	9305.90.10
	9305.90.90	9306.20.30	9306.21.00	9306.29.00
	9306.30.10	9306.30.90	9306.90.00	9307.00.00
30. วัตถุโบราณ	9706.00.00			
31. ยางพารา	4001.00.00	4002.00.00	4003.00.00	4004.00.00
	4005.00.00	4006.00.00	4007.00.00	4008.00.00
32. ไม้สัก	4403.49.00.31	4403.49.00.32		

สำหรับสินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติผ่านทางชายแดน มีรายการและพิกัดศุลกากรเหมือนกับสินค้าที่ห้ามส่งออกในรูปแบบการค้าปกติทางทะเล แต่เพิ่มไม้สักอีกหนึ่งรายการ

มาตรการห้ามนำเข้า/ส่งออกสินค้าของพม่ามีผลกระทบต่อมูลค่าการค้าของไทย-พม่า ซึ่งพม่าอ้างว่าเป็นมาตรการชั่วคราวเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้า แม้ว่าฝ่ายพม่าจะยังไม่ได้ยกเลิกประกาศดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร แต่ในทางปฏิบัติฝ่ายพม่าได้ผ่อนปรน โดยพิจารณาให้มีการนำเข้า-ส่งออกเป็นรายกรณีกับไทย ดังนั้น การที่พม่าไม่ได้ประกาศยกเลิกมาตรการอย่างเป็นทางการน่าจะเป็นประโยชน์ต่อไทยอยู่บ้าง เนื่องจากระเบียบดังกล่าวใช้กับทุกประเทศ ดังจะสังเกตได้จากสินค้าที่อยู่ในมาตรการห้ามนำเข้าจะมีสินค้าไทยปรากฏในท้องตลาดของพม่าโดยทั่วไป และสถิติการนำเข้าของไทยกับกลุ่มสินค้าที่อยู่ในมาตรการห้ามส่งออกของพม่าก็ไม่ได้ลดลงแต่อย่างใด

9.3 มาตรการการเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมจากภาษีศุลกากรปกติ

9.3.1 การส่งผ่านสินค้าไปสู่ประเทศที่ 3 โดยใช้พม่าเป็นตัวกลาง ผู้ส่งออกจะเสียค่านายหน้า (Commission) ร้อยละ 5 ให้ผู้นำเข้าพม่า เสียร้อยละ 2.5 บวกเพิ่มร้อยละ 5 ให้กรมศุลกากรพม่า รวมเสียค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมทั้งสิ้นร้อยละ 12.5 สินค้าผ่านแดนส่วนใหญ่ ได้แก่ ยานพาหนะและอุปกรณ์

9.3.2 ในกรณีที่ซื้อสินค้าเป็นราคา FOB ผู้นำเข้าจะต้องทำการประกันภัยสินค้ากับ Myanmar Insurance Company และใช้บริษัท Myanmar Five Star Line เป็นผู้ขนส่งสินค้าเท่านั้น ซึ่งผู้นำเข้าจะต้องจ่ายค่าธรรมเนียมนำเข้าสินค้า สินค้านำเข้าที่ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการนำเข้า ได้แก่

- สินค้านำเข้าโดยองค์การที่ดำเนินธุรกิจพม่าภายใต้กฎหมายการลงทุนต่างประเทศของพม่า มีวัตถุประสงค์การใช้เพื่อธุรกิจ
- เครื่องจักร เครื่องมือ ส่วนประกอบของเครื่องจักร ชิ้นส่วนอะไหล่ และวัสดุที่มีความจำเป็นต้องใช้สำหรับการก่อสร้าง โดยนำเข้ามาในฐานะทุนของต่างประเทศที่ระบุโดยคณะกรรมการการลงทุนพม่า

(Myanmar Investment Commission หรือ MIC)

- วัตถุดิบและวัสดุที่ใช้สำหรับการบรรจุภัณฑ์ (สำหรับช่วง 3 ปีแรกเท่านั้น) ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์ สำหรับใช้ร่วมในการก่อสร้างเพื่อการผลิตและส่งออกให้สมบูรณ์

- สินค้าที่นำเข้าโดยหน่วยงานของรัฐ

- สินค้าที่นำเข้าเพื่อวัตถุประสงค์ใช้ในงานราชการ

- สินค้าทุนที่นำเข้าภายใต้โครงการลงทุนประจำปี

- รถยนต์ใหม่ที่ใช้เพื่อธุรกิจที่นำเข้า โดยระบบขายฝากและขายในประเทศเป็นเงินสดเหรียญสหรัฐ โดยผ่านหน่วยงาน Vehicle, Machinery and Equipment Trading Inspection and Agency Services Co., Ltd.; Myanmar Motor Ltd. ให้กับหน่วยงานที่ดำเนินธุรกิจภายใต้การส่งเสริมการลงทุน

- สินค้าที่นำเข้าโดยบริษัทน้ำมันที่ดำเนินธุรกิจภายใต้ข้อตกลงร่วมกับ Myanmar Oil and

Enterprise

- สินค้าที่นำเข้าโดยคณะทูตานุทูต

- ผลิตภัณฑ์ยาและวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตยาที่นำเข้าโดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออกเพื่อใช้ในการสนับสนุนและปรับปรุงการสาธารณสุข หรือสวัสดิการของประชาชนที่รับการรักษาทางการแพทย์

- ปุ๋ย เครื่องมือการเกษตร เครื่องจักรกลการเกษตรและยาฆ่าแมลงที่ใช้เพื่อพัฒนาภาคการเกษตร ที่นำเข้าโดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชนที่จดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออก

9.4 การขอใบอนุญาตนำเข้า

สืบเนื่องจากนโยบายเข้มงวดต่อการนำเข้า-ส่งออกของพม่าตามประกาศเดือนมีนาคม 2541 ที่กำหนดให้การนำเข้าสินค้าต้องใช้เงินที่ได้รับจากการส่งออกเท่านั้น หรือนโยบายที่เรียกว่า “Export Earning Policy” และมีการเลือกปฏิบัติระหว่างนักธุรกิจไทยกับนักธุรกิจท้องถิ่น ซึ่งเป็นอุปสรรคประการหนึ่งของนักลงทุนไทยที่เข้าไปทำธุรกิจในพม่า ได้แก่ ปัญหาการขอใบอนุญาตนำเข้า (import license) ซึ่งใช้ระยะเวลาประมาณ 3-6 เดือน ในขณะที่ การขอใบอนุญาตนำเข้าของนักธุรกิจท้องถิ่นใช้เวลาเพียง 2-3 วัน และในระหว่างนั้นผู้นำเข้าไม่สามารถที่จะขนส่งสินค้าลงเรือได้ เนื่องจากพม่ามีระเบียบว่าผู้นำเข้าจะต้องได้รับใบอนุญาตนำเข้าก่อนจึงจะสามารถเคลื่อนย้ายสินค้าได้ มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับในอัตราที่สูงมาก ซึ่งในทางปฏิบัติว่าผู้นำเข้าจะได้รับใบอนุญาตเพื่อทำการ load สินค้าลงเรือ ต้องใช้ระยะเวลา มีผลทำให้ธุรกิจเกิดความเสียหาย

ตามนโยบาย Export Earning Policy กำหนดให้ผู้นำเข้าจะต้องขอ Import License จากรัฐบาลก่อนจึงจะสามารถนำเข้าได้ สำหรับการนำเข้าสินค้าทุกชนิดของพม่า ผู้นำเข้าจะต้องยื่นขอใบอนุญาตนำเข้าต่อกระทรวงพาณิชย์ และต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงสามารถนำเข้าได้ นอกจากนี้ การกำหนดให้ผู้นำเข้าจะต้องใช้เงินรายได้จากการส่งออกมานำเข้าสินค้า ถ้าไม่มีก็ต้องไปหาซื้อเงินตราต่างประเทศ ประกอบกับนโยบาย

ที่ไม่แน่นอน บางครั้งมีนโยบายห้ามนำเข้าสินค้าใดๆ ในช่วงเวลาหนึ่งๆ ก็จะไม่ออกใบอนุญาตนำเข้าให้อย่างเป็นทางการ ทำให้นำเข้าสินค้านั้นๆ ไม่ได้ โดยไม่มีประกาศห้ามนำเข้า บางครั้งก็จะพิจารณาอนุญาตให้เฉพาะบริษัทนั้นๆ จึงจะนำเข้าได้ และนโยบายในปัจจุบันสินค้าที่สามารถผลิตได้ในประเทศจะประกาศห้ามนำเข้า ทั้งนี้ เพื่อคุ้มครองผู้ผลิตในประเทศ

มาตรการดังกล่าวของพม่าถือเป็นการเลือกปฏิบัติ และไม่มีความโปร่งใส เป็นการปฏิบัติที่ขัดกับหลักการของ WTO

9.5 มาตรการอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

9.5.1 มาตรการกำหนดมูลค่าสูงสุดที่อนุญาตให้นำเข้า ครั้งละไม่เกิน 100,000 เหรียญสหรัฐ

9.5.2 กระทรวงพาณิชย์พม่าได้กำหนดรายการสินค้านำเข้า โดยจำแนกออกเป็น

- สินค้าที่จำเป็น (Priority Items) ได้แก่ เครื่องจักรและอะไหล่ วัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรม ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง ยากำจัดวัชพืช เมล็ดพันธุ์สำหรับการเกษตร (Agricultural Inputs) อาหารปรุงแต่ง วัสดุก่อสร้าง ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง ผลิตภัณฑ์ยาและอุปกรณ์ผลิตยา เครื่องจักรและวัสดุด้านการประมง วัสดุสำหรับเพาะเลี้ยงปลาสัตว์ เครื่องมือเพื่อใช้ในการผลิตไฟฟ้า เครื่องมือเพื่อการคมนาคม เครื่องเขียน ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

- สินค้าฟุ่มเฟือย (Optional Items) ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม สิ่งทอ ของใช้ส่วนบุคคล ของใช้ในครัวเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานพาหนะและสินค้าเบ็ดเตล็ด

เมื่อเดือนมีนาคม 2541 กระทรวงพาณิชย์พม่าได้กำหนดสัดส่วนการนำเข้าสินค้าจำเป็นร้อยละ 80 และสินค้าอื่นๆ นอกจากสินค้าจำเป็นร้อยละ 20 ของปริมาณนำเข้า ทั้งนี้ ผู้นำเข้าสินค้าจะต้องนำเข้าสินค้าจำเป็นให้ครบเสียก่อน จึงได้รับอนุญาตให้นำเข้าสินค้าอื่นๆ ได้

9.5.3 สินค้าจำเป็นจะต้องนำเข้าภายใน 6 เดือนนับจากวันที่กำหนดในใบอนุญาตนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือย

9.5.4 หากไม่มีการนำเข้าสินค้าจำเป็นภายหลังจากที่มีการนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยแล้ว จะไม่มีการพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยครั้งใหม่

9.5.5 หากนำเข้าโดยระบบนำเข้าก่อนส่งออกหลัง และระบบขายฝาก จะอนุญาตให้มีการส่งออกได้ต่อเมื่อมีการนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือยแล้ว

9.5.6 หากไม่สามารถนำเข้าสินค้าจำเป็น หรือมีการกระทำใดๆ เพื่อขိုโกง หรือหลอกลวงเกี่ยวกับเรื่องนี้ จะมีการพิจารณาถึงขั้นยกเลิกใบอนุญาตผู้นำเข้า-ส่งออก

9.5.7 มูลค่าการนำเข้าจริงของสินค้าจำเป็นต้องเท่ากับมูลค่าที่กำหนดไว้สำหรับการนำเข้าสินค้านั้นๆ

9.5.8 ต้องมีการนำเข้าสินค้าจำเป็นตามที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนำเข้า

9.5.9 การนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือย จะมีมูลค่าเท่ากับมูลค่าการนำเข้าสินค้าจำเป็น และจะใช้พิจารณา

อนุญาตให้นำเข้าโดยใช้เงินที่ได้รับจากการส่งออกในโอกาสต่อไป

9.5.10 ถ้าการนำเข้าสินค้าจำเป็นโดยเงินที่ได้รับจากการส่งออกสะสมกันจากใบอนุญาตส่งออก 3-4 ใบ และมีมูลค่าเท่ากับที่กำหนดไว้แล้ว จึงจะพิจารณาอนุญาตให้มีการนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือย

9.6 มาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรอื่นๆ

9.6.1 ผู้ที่จะทำธุรกิจนำเข้า-ส่งออกสินค้า จะต้องยื่นขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออกที่สำนักงานทะเบียนนำเข้า-ส่งออก กรมการค้า กระทรวงพาณิชย์

9.6.2 จำกัดวงเงินเปิด L/C ของผู้นำเข้าไม่เกิน 50,000 เหรียญสหรัฐต่อเดือน

9.6.3 การกำหนดให้ผู้นำเข้าต้องมีการส่งออกก่อน จึงสามารถนำรายได้ที่ได้รับจากการส่งออก (Export Earning) มาเปิด L/C เพื่อนำเข้าสินค้า

9.6.4 ผู้นำเข้าจะต้องเปิดบัญชีเงินฝากสกุลเงินต่างประเทศที่ Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) เพื่อยื่นขอใบอนุญาตนำเข้าสินค้าจากกระทรวงพาณิชย์

9.6.5 รัฐบาลทหารของพม่าเป็นผู้ผูกขาดระบบการค้า การลงทุน การธนาคาร ซึ่งมีนโยบายไม่แน่นอน

9.6.6 กฎระเบียบการค้าของพม่าไม่มีความแน่นอน เปลี่ยนแปลงบ่อย เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นไม่สามารถตัดสินใจเองได้ ต้องสอบถามส่วนกลาง ทำให้เกิดความล่าช้า

9.6.7 เส้นทางคมนาคมทางบกเชื่อมระหว่างไทย-พม่า มีสภาพชำรุดทรุดโทรม เป็นอุปสรรคต่อการขนส่งสินค้า

9.6.8 ปัญหาการสู้รบระหว่างรัฐบาลพม่ากับชนกลุ่มน้อย ทำให้ไม่มีความปลอดภัยตามแนวชายแดน มีการปิดด่านการค้าชายแดนด้านที่ติดต่อกับไทยบ่อยครั้ง สินค้าไทยไม่สามารถขนส่งเข้าไปยังพม่าได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้สินค้าไทยขาดตลาดและเสียเปรียบสินค้าประเทศคู่แข่งอื่นๆ โดยเฉพาะสินค้าจากจีนสามารถเข้ามาทดแทนสินค้าไทยได้

9.6.9 ระบบการเงินไม่มีเสถียรภาพ ขาดแคลนเงินตราสกุลหลัก

9.6.10 ความตกลงการค้าชายแดนยังไม่มีผลบังคับใช้ ส่งผลให้ความตกลงด้านการธนาคารไม่มีผลในทางปฏิบัติ ทำให้การค้าชายแดนยังไม่ผ่านระบบธนาคาร

9.6.11 ความไม่สะดวกในการออกใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin : C/O) และเอกสารทางราชการประกอบการนำเข้า/ส่งออกต่างๆ จะออกได้เฉพาะที่กรุงย่างกุ้งเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ทางส่วนกลางของพม่าได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ ณ จุดผ่านแดนถาวร คือ ท่าซี้เหล็ก เมียวดีและเกาะสองแล้ว แต่ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ตามจุดผ่านแดนถาวรยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจในระเบียบปฏิบัติ

9.6.12 ความไม่แน่นอนในการออกกฎระเบียบทางการค้า

9.6.13 ปัญหาการเรียกเก็บเบี้ยปรับทางเป็นจำนวนมากจากเจ้าหน้าที่พม่า เป็นการเรียกเก็บจากรถบรรทุกสินค้า ที่ขนส่งสินค้าจากชายแดนเข้าไปยังกรุงย่างกุ้งทำให้สินค้ามีต้นทุนสูง

9.6.14 ธนาคารพาณิชย์ในพม่าผูกขาดโดยรัฐบาล และฐานะของธนาคารไม่เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ รวมทั้ง ระบบการเงินไม่มีเสถียรภาพ และอัตราแลกเปลี่ยนของเงินจ๊าด (Kyat) ของรัฐบาลแตกต่างจากอัตราในตลาดมืดมาก

9.6.15 มีความเสี่ยงต่อการที่พม่าจะถูกคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากประเทศต่างๆ ในยุโรป และสหรัฐฯ

10. การค้าระหว่างประเทศ (2550)

การจัดทำข้อตกลงการค้าเสรี : AFTA

มูลค่าการส่งออก : 6.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ

สินค้าส่งออกสำคัญ : ก๊าซธรรมชาติ ไม้และผลิตภัณฑ์ ถั่วต่างๆ สินค้าประมง ข้าว

แหล่งส่งออกสำคัญ : ไทย (48.8%) อินเดีย (12.7%) จีน (5.2%) ญี่ปุ่น (5.2%) (2549)

มูลค่าการนำเข้า : 2.6 พันล้านเหรียญสหรัฐ

สินค้านำเข้าสำคัญ : ผ้าฝ้าย ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ปุ๋ย เม็ดพลาสติก เครื่องจักรกล อุปกรณ์การขนส่ง

แหล่งนำเข้าสำคัญ : จีน (35.1%) ไทย (22.1%) สิงคโปร์ (16.4%) มาเลเซีย (4.8%) (2549)

การค้าระหว่างประเทศของพม่า*

หน่วย : ล้านจ๊าด

รายการ	ปีงบประมาณ			
	2547/48	2548/49	2549/50	2550/51 (เม.ย.-พ.ย.2550)
มูลค่าส่งออก	16,697.3	20,646.6	30,026.1	23,745.7
อัตรการขยายตัว (%)	18.3	23.7	45.4	38.5
มูลค่านำเข้า	11,338.5	11,514.2	16,835.0	11,826.2
อัตรการขยายตัว (%)	-15.4	1.6	46.2	5.5
ดุลการค้า	5,358.8	9,132.4	13,191.1	11,919.5

หมายเหตุ : ปีงบประมาณเริ่ม 1 เมษายน

* การค้าระหว่างประเทศของพม่ารวมการค้าชายแดนด้วย

ที่มา : Central Statistical Organization (CSO), Myanmar

สินค้าส่งออกและนำเข้าที่สำคัญของพม่า

รายการสินค้า	ปี 2547/48		ปี 2548/49		ปี 2549/50	
	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	สัดส่วน (%)	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	สัดส่วน (%)	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	สัดส่วน (%)
มูลค่าส่งออกรวม	16,697.3	100.0	20,646.6	100.0	30,026.1	100.0
1. ก๊าซธรรมชาติ	5,812.2	34.8	6,234.7	30.2	11,676.2	38.9
2. ถั่วต่างๆ	1,282.5	7.7	1,875.8	9.1	3,497.9	11.6
3. ไม้เนื้อแข็ง (รวมไม้สัก)	2,242.1	13.4	2,750.3	13.3	2,939.1	9.8
4. เครื่องนุ่งห่ม	1,237.7	7.4	1,586.0	7.7	1,601.8	5.3
5. ผลิตภัณฑ์ประมง	1,032.4	6.2	1,144.8	5.6	1,354.7	4.5
6. อื่นๆ	5,090.4	30.5	7,055.0	34.2	8,956.4	29.8
มูลค่านำเข้ารวม	11,338.5	100.0	11,514.2	100.0	16,835.0	100.0
1. น้ำมันสำเร็จรูป	1,361.0	12.0	1,560.9	13.6	3,966.6	23.6
2. เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์	2,164.9	19.1	1,786.2	15.5	2,718.2	16.2
ขนส่ง	1,043.6	9.2	1,138.8	9.9	1,283.4	7.6
3. ผ้าผืน	899.3	7.9	1,164.0	10.1	1,183.6	7.0
4. โลหะ และผลิตภัณฑ์จากโลหะ	457.4	4.0	574.3	5.0	719.7	4.3
5. เม็ดพลาสติก	5,412.3	47.7	5,290.0	45.9	6,963.5	41.4
6. อื่นๆ						

หมายเหตุ : ปีงบประมาณเริ่ม 1 เมษายน

ที่มา : Central Statistical Organization (CSO), Myanmar

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของพม่าในปี 2549/50

ตลาดส่งออก	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	สัดส่วน (%)	แหล่งนำเข้า	มูลค่า (ล้านจ๊าด)	สัดส่วน (%)
1. ไทย	13,533.8	45.1	1. สิงคโปร์	5,928.0	35.2
2. อินเดีย	4,217.2	14.1	2. จีน	4,185.8	24.9
3. จีน	3,530.4	11.8	3. ไทย	1,749.4	10.4
4. ฮองกง	2,316.6	7.7	4. อินเดีย	916.5	5.4
5. สิงคโปร์	1,047.9	3.5	5. ญี่ปุ่น	896.3	5.3
6. อื่นๆ	5,380.2	17.9	6. อื่นๆ	3,159.0	18.8
มูลค่าส่งออกรวม	30,026.1	100.0	มูลค่านำเข้ารวม	16,835.0	100.0

ที่มา : Central Statistical Organization (CSO), Myanmar

11. ความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทย

11.1 ความร่วมมือภาคเอกชน

- ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมพม่า เมื่อวันที่ 22 ก.พ. 2538 ณ กรุงย่างกุ้ง

- มีการจัดตั้งสมาคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจไทย-พม่า เมื่อวันที่ 13 ก.ค. 2544

11.2 ความร่วมมือภาครัฐ

- ความตกลงทางการค้าไทย-พม่า ลงนามเมื่อวันที่ 12 เม.ย. 2532 ณ กรุงย่างกุ้ง สหภาพพม่า

- บันทึกความเข้าใจเพื่อการจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือทางการค้า (JTC) ไทย-พม่า ลงนามเมื่อวันที่ 2 ก.พ. 2533 ณ กรุงย่างกุ้ง มีการประชุมไปแล้ว 4 ครั้งๆ สุดท้ายเมื่อวันที่ 26 ม.ค. 2547 ณ กรุงย่างกุ้ง

- ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (JC) ไทย-พม่า ลงนามเมื่อวันที่ 21 ม.ค. 2536 ณ กรุงเทพฯ ประชุมไปแล้ว 6 ครั้งๆ สุดท้ายเมื่อวันที่ 7-9 ม.ค. 2545 ณ จังหวัดภูเก็ต

- ความตกลงการค้าชายแดนไทย-พม่า ลงนามเมื่อวันที่ 17 มี.ค. 2539 ณ กรุงย่างกุ้ง

- MOU ว่าด้วยการธนาคารระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 29 ธ.ค. 2539

- บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค ลงนามเมื่อวันที่ 9 เม.ย. 2533

- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการธนาคาร ลงนามเมื่อวันที่ 29 ส.ค. 2539

- หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับพม่าว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างประเทศทั้งสอง ลงนามเมื่อวันที่ 16 พ.ค. 2540

- บันทึกความเข้าใจเรื่องการรับซื้อไฟฟ้าจากพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 4 ก.ค. 2540

- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 24 ก.ค. 2541

- ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้ ลงนามเมื่อวันที่ 7 ก.พ. 2545

- ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการลงทุนระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กับคณะกรรมการการการลงทุนของพม่า ลงนามเมื่อวันที่ 19 ก.พ. 2547

- บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตรไทย-พม่า ลงนามเมื่อวันที่ 1 ธ.ค. 2548

ณ กรุงย่างกุ้ง

11.3 การค้าไทยกับพม่า

ในปี 2550 พม่าเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับที่ 23 ของไทย และอันดับที่ 6 ของไทยในกลุ่มอาเซียน รองจาก มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์และเวียดนาม โดยมีมูลค่าการค้ารวม 3,259.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 1.1 ของมูลค่าการค้ารวมทั้งหมดของไทย และร้อยละ 5.7 ของมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับอาเซียน มูลค่าการค้าส่วนใหญ่เป็นมูลค่าการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากสหภาพพม่าของ ปตท. หากหักมูลค่าการนำเข้าก๊าซธรรมชาติแล้ว มูลค่าการค้ารวมจะเหลือเพียง 1,191.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จำแนกเป็นมูลค่าการส่งออก 958.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมูลค่าการนำเข้า 213.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้าสหภาพพม่า 744.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (หากนำการนำเข้าก๊าซธรรมชาติมาคำนวณด้วย ไทยจะเป็นฝ่ายขาดดุล 1,342.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) โดยใน 5 ปีที่ผ่านมามูลค่าการค้ารวมมีแนวโน้มขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 11.8 ทั้งนี้ การค้าส่วนใหญ่จะเป็นการค้าที่ผ่านทางชายแดนถึงร้อยละ 95 ของมูลค่าการค้ารวมทั้งหมด ซึ่งการค้าดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการค้านอกระบบ ปัญหาทางการค้าส่วนใหญ่จึงเป็นปัญหาการค้าชายแดน

11.4 รูปแบบการค้ากับพม่า

- 1) การค้าปกติ (Normal Trade) เป็นการติดต่อทำธุรกิจค้าขายโดยการทำสัญญาซื้อขาย และการเปิด L/C ตามปกติ
- 2) การค้าชายแดน (Border Trade) เป็นการค้าโดยผ่านทางชายแดน ไม่ผ่านท่าเรือ หรือท่าอากาศยาน

11.4.1 การค้าปกติ

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ปี	ปริมาณการค้ารวม			ส่งออก		นำเข้า		ดุลการค้า
	มูลค่า	สัดส่วน	%Δ	มูลค่า	%Δ	มูลค่า	%Δ	
2546 (2003)	1,339.3	0.9	9.2	437.9	35.2	901.4	-0.1	-463.5
2547 (2004)	1,954.1	1.0	45.9	607.0	38.6	1,347.1	49.5	-740.1
2548 (2005)	2,498.9	1.1	27.9	712.0	17.3	1,786.9	32.7	-1,074.9
2549 (2006)	3,077.5	1.2	23.2	756.3	6.2	2,321.1	29.9	-1,564.8
2550 (2007)	3,259.9	1.1	5.9	958.5	26.7	2,301.4	-0.9	-1,342.9

หมายเหตุ : สัดส่วน = การค้าสองฝ่ายต่อการค้ารวมของไทยทั้งหมด, %Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

11.4.1.1 สินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปสหภาพพม่า

มูลค่า : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

รายการ	2546	2547	2548	2549	%Δ50/49	2550
1. น้ำมันสำเร็จรูป	15.0	20.9	68.8	110.6	11.3	123.2
2. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	33.3	37.3	36.3	42.4	48.8	63.2
3. เคมีภัณฑ์	38.2	56.1	49.2	51.8	20.7	62.2
4. เม็ดพลาสติก	32.5	37.2	56.6	46.5	27.4	59.2
5. ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์	42.8	83.6	51.3	16.5	193.6	48.5
6. เครื่องดื่ม	13.8	23.2	39.6	40.7	11.4	45.4
7. ผ้าผืน	22.7	22.1	27.6	28.4	11.8	31.8

8. ผลิตภัณฑ์ยาง	16.6	20.1	20.2	23.6	22.6	28.9
9. หม้อแบตเตอรี่และส่วนประกอบ	7.0	11.5	14.6	18.8	52.6	28.7
10. เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว	10.6	12.9	17.2	21.1	33.6	28.2
รวมสินค้า 10 รายการ	232.5	324.8	381.3	400.5	29.6	519.1
อื่นๆ	205.4	282.2	330.7	355.9	23.5	439.4
มูลค่ารวม	437.9	607.0	712.0	756.3	26.7	958.5

หมายเหตุ : % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

11.4.1.2 สินค้าสำคัญที่ไทยนำเข้าจากสหภาพพม่า

มูลค่า : ล้านเหรียญสหรัฐ

รายการ	2546	2547	2548	2549	% Δ 50/49	2550
1. ก๊าซธรรมชาติ	714.3	1,073.6	1,492.2	2,001.8	3.3	2,068.3
2. ไม้ซุง ไม้แปรรูปและไม้อื่นๆ	79.1	78.7	97.0	102.9	-16.9	85.5
3. เนื้อสัตว์สำหรับการบริโภค	7.9	47.8	48.6	44.5	-8.1	40.9
4. สินแร่โลหะอื่นๆ และเศษโลหะ	30.6	51.5	86.1	86.2	-59.6	34.8
5. น้ำมันดิบ	-	-	-	29.2	-12.8	25.5
6. สัตว์น้ำสด แช่เย็นแช่แข็ง แปรรูปและกึ่งสำเร็จรูป	9.4	11.2	10.4	13.9	-43.0	7.9
7. ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้	1.8	8.2	7.1	4.5	68.1	7.6
8. ถ่านหิน	18.6	11.1	7.8	7.1	-29.6	5.0
9. พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	0.8	5.6	6.0	1.9	79.2	3.4
10. เครื่องใช้และเครื่องตกแต่งภายในบ้านเรือน	2.4	2.2	2.9	5.3	-38.1	3.3
รวมสินค้า 10 รายการ	864.9	1,289.8	1,758.3	2,297.3	-0.7	2,282.1
อื่นๆ	36.5	57.3	28.7	23.8	-18.7	19.4
มูลค่ารวม	901.4	1,347.1	1,786.9	2,321.1	-0.9	2,301.4

หมายเหตุ : % Δ = % การเปลี่ยนแปลง

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

11.4.2 การค้าชายแดน

11.4.2.1 การค้าชายแดนของพม่ากับประเทศอื่นๆ

การค้าชายแดนของพม่าในปี พ.ศ. 2545 มี ดังนี้

พม่า-จีน มีการค้าชายแดน ร้อยละ 60 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

พม่า-ไทย มีการค้าชายแดน ร้อยละ 30 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

พม่า-บังคลาเทศ มีการค้าชายแดน ร้อยละ 5 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

พม่า-อินเดีย มีการค้าชายแดน ร้อยละ 2.5 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

การค้าชายแดนของพม่าในปี พ.ศ. 2546 มี ดังนี้

พม่า-จีน มีการค้าชายแดน ร้อยละ 82 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

พม่า-ไทย มีการค้าชายแดน ร้อยละ 15 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมด

จะเห็นได้ว่า มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างพม่า-จีนมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ขณะที่ของไทยมีสัดส่วนลดลง เนื่องจากชายแดนพม่า-จีนส่วนใหญ่จะมีสภาพการคมนาคมที่ดีกว่าของไทย และปัจจุบันบริเวณชายแดนของทั้งจีนและพม่า จะมีการแลกเปลี่ยนการเยือน และการไปมาหาสู่กันระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

11.4.2.2 รูปแบบการค้าชายแดนไทย-พม่า

- 1) การค้าในระบบ เป็นการค้าที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยผู้นำเข้า-ส่งออกจะทำการนำเข้าและส่งออกสินค้าผ่านพิธีการศุลกากร โดยมีการเสียภาษีอย่างถูกต้อง
- 2) การค้านอกระบบ เป็นการลักลอบทำการค้าตามแนวชายแดน จุดที่มีการลักลอบนำเข้า ได้แก่ บริเวณแม่น้ำแม่สาย แม่น้ำเมย การค้าแบบนี้เรียกว่า “สินค้าลอยน้ำ”
- 3) การค้าผ่านแดน เป็นการค้าของไทยกับประเทศที่สาม โดยอาศัยพม่าเป็นทางผ่านสินค้าไปสู่จีน อินเดียและบังกลาเทศ เป็นต้น

11.4.2.3 ลักษณะของผู้นำเข้า-ส่งออกสินค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่า

- 1) นิติบุคคล นิติบุคคลที่จะนำเข้าและส่งออกสินค้าได้ จะต้องเป็นสมาชิกของหอการค้าในจังหวัดชายแดนนั้นๆ
- 2) บุคคลธรรมดา หรือผู้ค้ารายย่อย มีทั้งที่เป็นร้านค้าที่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์และร้านค้าแผงลอยที่ไม่ต้องจดทะเบียนพาณิชย์

11.4.2.4 รูปแบบการชำระเงิน

- 1) การชำระค่าสินค้านอกระบบ (หรือเรียกว่าโพยก๊วน) เนื่องจากระบบเงินตราในประเทศพม่ายังไม่เป็นมาตรฐานสากล ทำให้การค้ากับพม่าประมาณร้อยละ 44 ของมูลค่าการค้ารวมจะทำการชำระเงินด้วยวิธีนี้
- 2) การชำระค่าสินค้าด้วยเงินสดสกุลบาทและจ๊าด เป็นที่นิยมรองลงมาจากชำระสินค้าแบบโพยก๊วน คิดเป็นร้อยละ 42
- 3) การชำระค่าสินค้าด้วยวิธีโอนเงินผ่านธนาคาร (Telegraphic Transfer) และการชำระค่าสินค้าด้วยวิธีการเปิด L/C ซึ่งการทำธุรกรรมการค้าต่างประเทศจะต้องติดต่อผ่านธนาคาร The Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) เท่านั้น

11.4.2.5 ช่องทางการจำหน่าย

พบว่าผู้นำเข้าสินค้าตามแนวชายแดนไทย-พม่าส่วนมากจะเป็นสมาชิกหอการค้าจังหวัดชายแดน หรือเป็นผู้ค้ารายย่อยที่เป็นร้านค้าแผงลอย ดังนั้นการกระจายตัวของสินค้าตามแนวชายแดนจะมีลักษณะเหมือนกันในทุก

สินค้า คือ ผู้นำเข้าพม่าจะนำสินค้าจากชายแดนไทยเพื่อไปกระจายให้กับร้านค้าส่ง ร้านค้าปลีกและมินิมาร์ท ในตลาดชายแดนพม่าและตลาดในกรุงเทพฯ

11.4.2.6 สินค้าส่งออกและนำเข้าที่สำคัญทางชายแดนไทย-พม่า

สินค้านำเข้าที่สำคัญทางชายแดนไทย-พม่า ได้แก่ น้ำมันพืช ผ้าทอ ผ้าฝ้าย น้ำมันเชื้อเพลิง เครื่องดื่ม บำรุงกำลัง เป็นต้น

สินค้านำเข้าที่สำคัญทางชายแดนไทย-พม่า ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ โค กระบือ ถ่านหิน เฟอร์นิเจอร์ ปลาสด กุ้งสด เป็นต้น

11.4.5.7 มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทย-พม่า ในรอบ 10 ปี (พ.ศ.2541-2550)

มูลค่า : ล้านบาท

ปี พ.ศ. (ค.ศ.)	มูลค่าการค้ารวม	มูลค่าการส่งออก	มูลค่าการนำเข้า	ดุลการค้า
2541 (1998)	7,464.2	6,405.0	1,059.2	5,345.8
2542 (1999)	8,710.2	7,288.9	1,421.3	5,867.6
2543 (2000)	18,724.9	11,137.7	7,587.3	3,550.4
2544 (2001)	40,533.8	7,442.2	33,091.6	-25,649.3
2545 (2002)	43,152.3	6,286.8	36,865.5	-30,578.6
2546 (2003)	57,712.8	11,994.6	45,718.2	-33,723.6
2547 (2004)	67,668.2	18,913.1	48,755.2	-29,842.1
2548 (2005)	88,292.7	22,724.9	65,567.8	-42,842.9
2549 (2006)	104,313.4	22,357.6	81,955.8	-59,598.2
2550 (2007)	108,255.3	24,736.9	83,518.3	-58,781.4

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

11.4.5.8 เปรียบเทียบมูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทย-พม่า ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2541-2550)

ปี พ.ศ. (ค.ศ.)	มูลค่าการค้าระหว่างประเทศ (ล้านบาท)	มูลค่าการค้าชายแดน (ล้านบาท)	มูลค่าการค้าชายแดน (ร้อยละของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศ)
2541 (1998)	16,712.5	7,464.2	44.7
2542 (1999)	19,197.8	8,710.2	45.4
2543 (2000)	30,700.8	18,724.9	61.0
2544 (2001)	51,532.6	40,533.8	78.7
2545 (2002)	52,858.8	43,152.3	81.6
2546 (2003)	55,411.3	57,712.8	104.2
2547 (2004)	78,845.5	67,668.2	85.8
2548 (2005)	100,295.6	88,292.7	88.0

หากรักจะเป็นเซียนที่นี้ต้องไม่ไปสนใจเซียนจากที่อื่นๆ ที่มายั่วเรา แต่นักธุรกิจก็น่าจะลองดูสักตั้ง เพราะ สิบปากว่า ไม่เท่า 1 ตาเห็น สิบตาเห็น ไม่เท่า 1 มือคลำ (ลงมือทำ)

มีผู้เชี่ยวชาญท่านหนึ่งถึงกับกล่าวว่า ตำราเศรษฐศาสตร์ต่างๆ ในโลก ต้องฉีกทิ้งไปหากจะมาทำการค้าการลงทุนในพม่า ฟังแล้ว ผู้ที่จะเข้ามาต้องรักความเสี่ยงจริง แต่เป็นความเสี่ยงที่คุ้มค่า และต้องรอคอย

พม่าอยู่ได้ โดยไม่ต้องพึ่งประเทศมหาอำนาจที่คว่ำบาตรทางเศรษฐกิจพม่าอยู่ เนื่องจาก

1. พม่ามีพรมแดนติดต่อกับอินเดียและจีน จึงไม่ต้องไปสนใจประเทศที่คว่ำบาตร หากพม่าสามารถค้าขายกับ 2 ประเทศนี้ได้ก็เท่ากับสามารถค้าขายกับประชากรเกือบครึ่งโลก คือประมาณ 2,500 ล้านคน และหากจีนหรืออินเดียไปสนใจกระแสโลกคือ ร่วมคว่ำบาตรพม่า ผลประโยชน์มหาศาลจากพม่าก็จะไปตกอยู่กับอีกประเทศหนึ่งทันที

2. ทรัพยากรธรรมชาติมหาศาล ทั้งด้านพลังงาน ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ น้ำมันดิบ พลังงานน้ำจากเขื่อนในลุ่มน้ำสาละวิน ทรัพยากรอื่นๆ เช่น อัญมณี ได้แก่ หับทิม หยก ไช้มุก ฯลฯ ป่าไม้ แร่ธาตุต่างๆ ประมง รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยว และพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์เหมาะที่จะทำการเกษตร

ความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์และทรัพยากรนี้เองที่ ไทยซึ่งมีพรมแดนติดต่อกับพม่ายาวจากเหนือจรดใต้ประมาณ 2,400 กม. จะยกประเทศหนีไปไหนไม่ได้ ยิ่งไงก็ต้องมีความสัมพันธ์กันอยู่ควรรักษาความได้เปรียบนี้เข้าไปค้าขาย หรือลงทุนในพม่าอย่างฉลาด และอดทน ต่อความผันผวนทางการเมือง สิ่งที่สำคัญคือ การใช้ความอดทน ความรู้แลกเปลี่ยนทางการตลาดแบบผสมผสานวัฒนธรรมการค้า การปกครอง ความไว้ใจซึ่งกันละกัน เราจะรอให้พม่าพร้อมทุกอย่าง เพื่อให้เราเข้าไปลงทุน โดยสะดวก ปราศจากปัญหาใดๆ เมื่อนั้นหวั่นไหวของพม่าก็คงจะตกอยู่ในมือของ มาเลเซีย สิงคโปร์ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น หมดแล้ว ดังนั้น ใครเข้าไปก่อนก็จะได้รับผลประโยชน์ก่อน

ประเทศไทยต้องใช้พม่าเป็นประตูสู่จีนและอินเดีย เป็นจุดที่ให้ไทยใช้เป็นทางผ่านสินค้าไปสู่ประเทศดังกล่าว เพื่อขยายตลาดการค้าได้อีกช่องทางหนึ่ง โดยอาจจะเข้าไปลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษของพม่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริเวณใกล้เคียงเมืองมัณฑะเลย์ ซึ่งเป็นทางแยกไปได้ทั้งจีนและอินเดีย ปัจจุบันจีนโดยเฉพาะยูนนาน ประชาชนมีอำนาจซื้อมากขึ้น เพราะสามารถผลิตสินค้าส่งออกได้เป็นกอบเป็นกำ โดยเฉพาะสินค้าเกษตร หากเราเข้าไปลงทุนในพม่าจะเป็นการส่งสินค้าไทยเข้าไปจีนและอินเดียง่ายขึ้น (ต้นทุนค่าขนส่งถูกลง) และยังเป็น การกันไม่ให้สินค้าจีนทะลักเข้ามายังไทยเร็วเกินไปด้วย

สินค้าที่ควรจะให้พม่าควรเป็นสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากพม่าส่วนใหญ่จะมีรายได้เล็กน้อยและอำนาจซื้อต่ำ ดังนั้น สินค้าที่นำไปขายควรเป็นสินค้าปัจจัยสี่ คือ สินค้าที่เกี่ยวกับอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม

และยารักษาโรค ตลอดจนสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น รองเท้าแตะ หมวกพู่ เป็นสินค้าที่ราคาถูก แต่ขายกันได้ง่ายๆ ดีกว่าขายสินค้าราคาแพง แต่กว่าจะขายได้แต่ละชิ้นใช้เวลาเนาน

การลงทุนที่ไทยมีโอกาสมาก คือ อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร ที่ใช้วัตถุดิบในพม่า ทั้งพืชผลการเกษตร ประมง การแปรรูปไม้ และกิจกรรมต่อเนื่องด้านอัญมณี ที่ประเทศไทยมีแรงงานฝีมือมาก การเข้าไปลงทุนปลูกพืชที่ใช้ผลิตพลังงานทดแทนอื่นๆ ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง และปาล์มน้ำมัน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพลังงานในประเทศ นอกจากนี้ ไฟฟ้ายังเป็นปัญหาที่พม่ายังต้องลงทุนอีกมาก ไทยอาจเข้าไปช่วยเหลือด้านนี้ โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพที่ไทยจะเข้าไปลงทุนก่อน

โรงแรมและการท่องเที่ยว เป็นอีกสิ่ง que ไทยนำเข้าไปลงทุนอย่างยิ่ง เพราะพม่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ทั้งทางด้านศาสนา ด้านศิลปวัฒนธรรม รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่างๆ ที่สวยงาม ชายทะเล เกาะแก่งต่างๆ ที่ยังเป็นธรรมชาติอยู่มาก ซึ่ง การท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้เงินตราต่างประเทศที่สำคัญของพม่า ทำให้พม่ามีอำนาจในการซื้อเพิ่มขึ้นได้เร็วที่สุด

เหตุการณ์บางอย่างในพม่า นักลงทุนต้องทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ ให้มันผ่านไป แต่บางอย่างก็ต้องให้ความสำคัญ ผู้ที่ จะเป็นพี่เลี้ยงให้ดีที่สุดเห็นจะเป็น นักลงทุนรายเก่าในพม่า ชยันคฺย ชยันพบกัน จะช่วยได้ นอกจากนี้ยังมีสมาคมผู้ประกอบการไทยในพม่า

จากการที่กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเข้าไปหารือกับหอการค้าของพม่า ภาคเอกชนพม่าก็ยินดีต้อนรับ นักลงทุนไทย และพร้อมให้ความร่วมมืออย่างยิ่ง นักธุรกิจพม่าเป็นสุภาพบุรุษที่น่าคบ นำร่วมลงทุนด้วย เพียงแต่ท่านศึกษา และทำความเข้าใจเขาสักนิด ท่านก็จะประสบความสำเร็จ

สำนักอาเซียน
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
มีนาคม 2551